

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Warszawa, dnia 25 stycznia 2012 r.

BSA III - 021- 215/11

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu25.01.2012

**Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 16 grudnia 2011 r., GMS-WP-173-16/11 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **projektu ustawy o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych i ustawy o sporcie.**

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

Warszawa, dnia 25 stycznia 2012 r.

**SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ**

Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

BSA III – 021 – 215/11

Uwagi do przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych i ustawy o sporcie, nadesłanego przy piśmie Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 16 grudnia 2001 r. nr GMS-WP-173-16/11 (Druk Sejmu VII kadencji nr 80)

Wymieniony w tytule uwag projekt ustawy budzi poważne wątpliwości tak w części merytorycznej jak i uzasadnienia. Nie sposób nie zauważyć również licznych braków interpunkcyjnych, a niekiedy także i językowych tego projektu.

Niewłaściwe wydaje się samo wprowadzenie obowiązku „używania” godła, a raczej wizerunku godła Rzeczypospolitej Polskiej w strojach bliżej niezdefiniowanych reprezentacji przy jednoczesnym zwolnieniu z tego obowiązku w sytuacjach regulowanych przez inne podmioty niż Państwo Polskie (*por. art. 1 pkt 1 projektu*).

Także od strony „czysto legislacyjnej” omawiany projekt trudno jest uznać za udany. Istotne jest tutaj w szczególności pytanie, czy istnieją dostateczne przesłanki, aby wprowadzać jakiegokolwiek zmiany w ustawie o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach urzędowych. Wydaje się, że okoliczności, którymi kierował się autor projektu, mogły przemawiać jedynie za dokonaniem pewnych zmian w ustawie o sporcie.

Kierując się uznawanym za zamknięty konstytucyjnym systemem źródeł prawa nie można zgodzić się z wprowadzeniem w formie ustawy (*por. art. 1 pkt 1 i art. 2 pkt 2 projektu*) do polskiego systemu prawnego nowej kategorii norm o randze wyższej od ustawy lub równej ustawie w postaci:

- a) przepisów międzynarodowej organizacji sportowej lub
- b) przepisów Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego,
- c) regulaminów takich organizacji lub tego Komitetu.

Nawet pomijając brak propozycji legalnych definicji takich kategorii pojęciowych, jak:

- a) „reprezentacja kraju”, lub „reprezentacja olimpijska”, które nie zawsze muszą oznaczać reprezentację Polski wyłonioną w celu uczestniczenia w określonym typie zawodów sportowych, ale także w innego rodzaju oficjalnych rywalizacjach o zasięgu międzynarodowym, do których należy zaliczyć np. olimpiady naukowe, mające stanowić przede wszystkim sprawdzian wiedzy, a nie sprawności fizycznej ich uczestników,
- b) „strój reprezentacji”, bez jednoczesnego określenia sposobu jego tworzenia, zatwierdzania lub oficjalnej akceptacji dla takiego stroju,
- c) „odwzorowanie stroju reprezentacji kraju lub stroju reprezentacji olimpijskiej”, bez jednoczesnego określenia kryteriów takiego „odwzorowania”,

wypada zauważyć, że omawiany projekt ustawy, stworzony, jak wynika z jego uzasadnienia, zasadniczo w celu uregulowania pewnej sfery aktywności polskich związków i organizacji sportowych, samych sportowców i działaczy sportowych, rozszerza dotychczasowy krąg podmiotów uprawnionych i zobowiązanych do posługiwania się wizerunkiem godła i barwami Rzeczypospolitej Polskiej („używania” tych symboli) w dotychczas bliżej nieuregulowanych prawem sytuacjach, a także do korzystania w celach gospodarczych „z odwzorowań strojów reprezentacji kraju lub reprezentacji olimpijskiej” ze względu na swoją ogólnikowość nie spełnia tych założeń.

W przedłożonym projekcie proponuje się ustanowienie nowej kategorii praw podmiotowych o charakterze gospodarczym w postaci „praw do przedmiotów będących odwzorowaniem stroju reprezentacji kraju lub stroju reprezentacji olimpijskiej” ze stwierdzeniem wprost, że takie prawa będą służyły wyłącznie polskim związkom sportowym i Polskiemu Komitetowi Olimpijskiemu” (*por. dodawany do zmienianej ustawy ust. 3 w art. 16, to jest art. 1 pkt 2 projektu*), przy czym wskazane związki i komitet będą mogły przenosić przyznane im ustawą prawa na podmioty trzecie na zasadach określonych w regulaminach, które zostały opisane rodzajowo w dodawanym do zmienianej ustawy o sporcie ust. 4 w art.13 (*por. art. 2 pkt 2 projektu*) z zaznaczeniem, że te zasady mogą zawierać nie tylko regulaminy polskich związków i organizacji sportowych, ale również regulaminy międzynarodowych organizacji sportowych i Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego.

Trudno się oprzeć wrażeniu, że w opiniowanym projekcie wskazuje się wprost na potrzebę swoistej komercjalizacji praw związanych z używaniem godła i barw Rzeczypospolitej Polskiej w strojach sportowców i działaczy sportowych mających stanowić „reprezentację kraju” lub „reprezentację olimpijską”, to jest reprezentację wyłonioną przez polski związek sportowy lub Polski Komitet Olimpijski, podkreślając zarazem za art. 1 ust. 2 ustawy mającej ulec zmianie z mocy art. 1 omawianego projektu, że otaczanie czcią i szacunkiem symboli Rzeczypospolitej Polskiej, w tym jej barw i orła białego, jest prawem i obowiązkiem każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej oraz wszystkich organów państwowych, instytucji i organizacji.

Nie sposób nie zauważyć, że w projektowanej ustawie proponuje się rozwiązane zwiększające ryzyko powstania sytuacji, w których może dojść do popełnienia przestępstwa określonego w art. 137 § 1 k.k. nie tylko przez osoby trzecie, ale również przez każdą osobę, która będzie mogła nosić strój reprezentacji kraju lub polskiej reprezentacji olimpijskiej lub tylko „odwzorowanie takiego stroju” z barwami i godłem lub wizerunkiem godła Rzeczypospolitej Polskiej.

Ewentualne przyjęcie omawianego projektu będzie równoznaczne ze stwierdzeniem, że o przesłankach i okolicznościach „używania” przez polskich sportowców i działaczy sportowych w ich strojach reprezentacyjnych określonych symboli Rzeczypospolitej Polskiej, tak w sytuacjach oficjalnych, jak i w celach komercyjnych, ostatecznie będą przesądzały przepisy i regulaminy międzynarodowych organizacji sportowych i Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Z takim rozwiązaniem trudno się zgodzić.

Reasumując należy stwierdzić, że opiniowany projekt budzi zasadnicze zastrzeżenia, poczynając od jego założeń, a kończąc na kwestiach natury czysto językowej, które w tym miejscu się pomija, jako nie mające decydującego znaczenia dla negatywnej oceny merytorycznej strony tego projektu.